

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Tylko — sugestje

(m) A więc wedle zgodnych deklaracji pp. Edena i Laval przed radą Ligi Narodów, plan paryski nie stanowi już „propozycji”, ale tylko „sugestji”, które mogą być przyjęte, gruntownie zmienione albo wogóle odrzucone, ale które nie mają na celu wywierania jakiegokolwiek nacisku na trzy główne zainteresowane czynniki — Włochy, Abisynję i samą Ligę Narodów.

Ze stanowiska Polski, która zawsze broniła i broni zasady, iż najważniejsze sprawy dotyczące Ligi Narodów nie powinny być załatwiane poza jej plecami, między samymi tylko „głównymi mocarstwami”, tego rodzaju wyście z wytworzonej sytuacji jest zupełnie zadowalające. Inna rzecz, że wiadomo, czyby się tak szybko na nie zdecydowano, gdyby rząd angielski miał trudności tylko w Genewie, a nie także w samym Londynie, gdzie z tego powodu doszło aż do przesilenia na stanowisku Ministra Spraw Zagranicznych.

Alle dzięki temu uwydatnia się tylko jeszcze wyraźniej, że w pojmowaniu roli Ligi Narodów przez poszczególne państwa istnieje dotąd zasadnicza dwutorowość, która jednak już się dłużej utrzymywać nie da.

Anglia, a za nią i inne wielkie mocarstwa, nie tylko traktowały i traktują Genewę jako rodzaj niższej instancji, mającej jedynie aprobować i wykonywać decyzje, powzięte w ciśniejszym gronie, ale pragnęłyby w tym kierunku zreorganizować nawet formalnie obecny ustrój Ligi i zmienić dotychczasową swoją taktykę w stan prawie obowiązujący.

Tymczasem atoli nie było jeszcze sprawy, w której państwa nienależące do tego uprzywilejowanego „arcopagu” byłyby tak silnie zaangażowane, jak w konflikcie włosko - abisyńskim. Akcja sankcyjna nałożyła przecież na wszystkie kraje poważne ofiary, w niejednym utrudniając ich suwerenność swobodę ruchów. W tej sytuacji zasada, że sprawy ligowe nie mogą być przesądzane poza Genewą i poza oficjalnymi organami Ligi, ma na swą obronę front bardziej zwarty, niż kiedykolwiek dotąd.

I to jest pozytywna korzyść obecnego obrotu rzeczy. Pokazało się w całej pełni, że współpraca międzynarodowa, jeśli ma być naprawdę solidarna i skuteczna, musi polegać przede wszystkim na zasadzie „fair play” — na grze otwartej i jawnej, bez zaskakiwań i niespodzianek.

Dlaczego Hoare ustąpił?

Dramatyczne posiedzenie angielskiej rady ministrów

LONDYN, 19.12. O rozwoju wypadków, które bezpośrednio doprowadziły do rezygnacji ministra Hoare'a, korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” donosi:

Dymisja min. Hoare'a została wręczona premierowi wczoraj po południu. Nastąpiła po wizycie, jaką złożył Hoare'owi w jego domu kanclerz skarbu, Chamberlain, jeden z jego dawnych przyjaciół i najbliższy zaufany współpracownik premiera Baldwina.

Chamberlain był uproszony przez premiera Baldwina, aby zakomunikował Hoare'owi o wyrażeniu ostrej krytyki, jakie były wypowiedziane na posiedzeniu gabinetu, odbytem wczoraj przed południem. Gabinet miał przed sobą przemówienie min. Hoare'a, które zamierzał on dziś popołudniu wypowiedzieć w czasie debaty w Izbie Gmin. Niektórzy ministrowie byli tego zdania, że mowa Hoare'a nie jest odpowiednia. Hoare w swej mowie zamierzał dać wyraz przekonaniu, że postępowanie jego było najzupełniej uzasadnione i usiłował bronić swej polityki na podstawie argumentów realistycznych, twierdząc, że przyszłość zbiorowego bezpieczeństwa zależy od szczerego przyznania się do słabości tego systemu.

Liga Narodów — zdaniem Hoare'a — w obecnej swej formie nie jest wogóle zdolna do wywierania jakiegokolwiek presji na Włochy i nie jest w stanie wymusić od Mussoliniego lepszych warunków, niż te, które uzgodnili Hoare i Laval.

Hoare pragnął również podkreślić, że gdyby sankcje doprowadziły do wojny, to Wielka Brytania pozostałaby zupełnie osamotniona, bo inne państwa Ligi Narodów opuściłyby ją, wobec czego Hoare nie zamierzał przeproszać za inicjatywę, jaką podjął w Paryżu.

Pewna grupa członków gabinetu uważała jednak, że Hoare bezwzględnie powinien wobec parlamentu wyrazić słowa żalu lub przeproszenia za przeprowadzoną przez siebie akcję. Najostrożniej atakowali Hoare'a ministrowie wojny Duff Cooper, minister robót publicznych Ormsby Gore, minister oświaty Stanley, minister Eden i minister rolnictwa Elliot. Wszyscy ci ministrowie byli gotowi ustąpić z gabinetu, gdyby Hoare obstał przy swoim stanowisku. W tych warunkach jedynym wyjściem było uproszenie Hoare'a, aby odpowiednio zmienił swe przemówienie.

Hoare stanowczo odrzucił tego rodzaju sugestje, uważając, że uczyni lepiej, jeżeli ustąpi.

PARYŻ, 19.12. „Le Journal” pisze, że wiadomość o ustąpieniu Hoare'a była przyjęta w Genewie

Bitwa nad rzeką Takazze

zakończona odparciem Abisyńczyków

ASMARA, 19.12. (PAT.). Specjalny korespondent PAT-a donosi: Walki, które toczyły się od dwu dni nad rzeką Takazze zostały zakończone odparciem Abisyńczyków. Po stronie włoskiej padło 7 oficerów, 20 białych żołnierzy i 245 askaryów. Straty abisyńskie w ciągu dwudniowych walk wyniosły 500 zabitych żołnierzy.

Bitwa nad rzeką Takazze była najkrwawszą od czasu rozpoczęcia wojny.

BERLIN, 19.12. (PAT.). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Asmary: Wczoraj wieczorem doszło do krwawych potyczek pomiędzy strażami przednimi na południe od Makalle. Jednemu z oddziałów abisyńskich udało się zbliżyć do przednich straż wioskich, lecz napastników odparto ogniem karabinów maszynowych.

BOMBA W KOŚCIELE
ADDIS ABEBA, 19.12. W czasie ostatniego bombardowania Dessie, jedna z bomb przebiła dach kościoła pod wezwaniem Matki Boskiej nie eksplozując i upadła przed wielkim ołtarzem.

Kler abisyński wypadł ten rozgłosz jako cud, w co ludność uwierzyła, będąc przekonania, że Bóg opiekuje się Abisynją.

ASMARA, 19.12. W kołach dziennikarzy omawiana jest sprawa dróg na obszarze działań wojennych. W razie przedłużenia wojny na okres „deszczów” (od drugiej połowy marca) wyrażana jest obawa, że znaczna część dróg, mających wciąż jeszcze charakter tymczasowy, będzie uszkodzona przez deszcze. Chodzi zwłaszcza o odcinki drogowe, idące dnem dolin, lub o te miejscowości, gdzie droga biegnąca stokiem góry przecina terenową linję ściekową.

Jeszcze o 2 zł. 30 gr. stanie węgiel

Według obliczeń prowizorycznych obniżenie taryf kolejowych na węgiel powinno wpłynąć na dalszą zniżkę ceny w Warszawie o jakieś 2 zł. 30 groszy na tonie. Nie wiadomo, czy obliczenie to jest zupełnie ścisłe. Okazuje się to dopiero po ogłoszeniu nowego cennika.

Adwokat Kwieciński nie przyjął wawrzynu

KRAKÓW, 19.12. (Tel. wł.). — Wśród osób, odznaczonych wawrzynem Polskiej Akademii Literatury, znalazł się również adwokat krakowski dr. Zdzisław Kwieciński, który nie przyjął tego odznaczenia. W piśmie skierowanym do P. A. L. podał adw. dr. Kwieciński motyw swego kroku.

Wszystkie poprawki odrzucono
Amnestja dla b. więźniów brzeskich
znowu nieaktualna

Senacka komisja prawnicza odbyła wczoraj głosowanie nad projektami zgłoszonymi do projektu ustawy amnestyjnej oraz nad całością ustawy. W głosowaniu zostały odrzucone wszystkie zgłoszone poprawki.

Za poprawką sen. Róga, który poza wnioskiem o skreślenie z projektu ustępu wyłączającego od amnestji emigrantów politycznych, zgłosił wniosek ewentualny dopuszczający taką amnestję na wypadek zgłoszenia się emi-

grantów politycznych do władz sądowych przed dniem 31 stycznia 1936 r. opowiedziało się tylko pięciu senatorów, a mianowicie pp. Róg, Petrażycki, dr. Glowacki, prof. Schor i Horbaczewski.

Sen. Staniewicz oświadczył, że wybierając pomiędzy sercem a rozumem, przyszedł do przekonania,

że wobec poprawki sen. Róga musi zająć inne stanowisko, aniżeli to, jakie zajął na onegdajszym posiedzeniu ze względu na stan bezpieczeństwa pokoju publicznego w państwie.

Sen. Róg zgłosił swoje poprawki, jako votum mniejszości na plenum Senatu.

Panika w Aleksandrii
Możliwość ataku z wyspy Rodos

LONDYN, 19.12. Z Aleksandrii donoszą: Sytuacja polityczna w Egipcie znacznie się zaostriżyła. Angielskie władze wskazywały szereg środków ostrożności. W Aleksandrii stoi 80 angielskich okrętów wojennych. Do portu przybywają codziennie statki z bronią i amu-

nicją, samolotami, tankami itp.

W pobliżu miasta, w Sidi Bichr, urządzono obóz wojenny. Obóz ten jest otoczony drutem kolczastym. Z Anglii przywieziono 5000 namiotów. Angielskie statki wojenne odbywają codziennie ćwiczenia, w których biorą udział samoloty. Z braku miejsca w porcie dwa krążowniki angielskie znajdują się na pełnym morzu.

W angielskich kołach wojskowych liczą się z możliwością ataku z wyspy Rodos. Łódzie podwodne bronią dostępu do Aleksandrii. Poza tym wzdłuż granicy Libii skonsygnowano znaczne oddziały wojskowe.

Morze to potęga
PolskiPochód delegacji żydowskich
do wiceministra Kaweckiego

W sprawie ostatnich zajęć na terenie wyższych uczelni akademickich w Warszawie udało się wczoraj do Wiceministra Spraw Wewnętrznych, p. Kaweckiego, kilka delegacji żydowskich z prośbą o danie katerycznej od-

powiedzi, czy żydzi mogą być spokojni na wyższych uczelniach, czy też mają być przygotowani na dalsze wystąpienia.

Wiceminister Kaweckie przyjął kilka delegacji, z których większe były: delegacja związku ra-

binów ze słynnym rabinem Kanałem na czele, następnie delegacja „Agudy”, złożona z dwóch rabinów i dwóch osób świeckich, oraz delegacja centrali kupców żydowskich. Do delegacji „Agudy” wchodził: rabin Lewin z Rzeszowa, rab. Szeroczkina z Łucka, senator Trockenheim i pos. Minberg. W skład delegacji z centrali kupiectwa wchodził m. in.: bankier Rafał Szeroczkowski, prezes pogrzebowego towarzystwa „Ostatnia Posługa” — p. Mayzel, zwany przez swych przeciwników „karawanierem” oraz inż. Seidenman. Delegacji ostatniej nie przyjęto, wyznaczając jej termin na dziś.

Wszystkie delegacje żydowskie zapytywały p. wiceministra o stosunki na wyższych uczelniach

Śtudenti zwalniani
z aresztów

W czasie ostatnich zajęć na wyższych uczelniach dokonano aresztowań wśród młodzieży akademickiej pod zarzutem przynależności do potajemnych organizacji.

W b. tygodniu wskutek starań obrońców, władze prokuratorskie zgodziły się na zmianę środka zapobiegawczego wobec części zatrzymanych. Pod dozór policji zwolniono studentów U. W.: Chackiewiczą i Szpakowskiego, zaś za kaucją 200 zł. aplikantkę Rzedkowską.

Pochmurno

Wczoraj na Pomorzu i w Wielkopolsce panowała pogoda o zachmurzeniu zmiennym, gdy na pozostałym obszarze Polski było pochmurno, a gdzieś tam notowano opady śnieżne. O godz. 2 pp. termometr wskazywał: 2 stopnie ciepła w Poznaniu i Bydgoszczy, 1 w Toruniu i Przemyślu, 0 w Krakowie i Pińsku, 1 stopień mrozu w Warszawie, Lwowie, Suwałkach i Katowicach, 2 w Lublinie i Zakopanem, a 5 na Hali Gąsienicowej.

Dziś — przeważnie pochmurno i mglisto z drobnymi opadami, głównie na południu i wschodzie, a przejaśnieniami na zachodzie. Temperatura bez większych zmian. Słabe wiatry z południow-wschodu.

36 narodowców z Łomżyńskiego
stanie przed sądem w Warszawie

W styczniu odbędzie się w Warszawie wielki proces 36 narodowców oskarżonych o wywołanie wielkich zająć przeciwydowskich w Sokolach, w Łomżyńskim, podczas których pobito kilku policjantów. Policja użyła wówczas broni palnej celem rozproszenia tłumów. Wskutek salwy zginął niejaki Wł. Górski, członek Stron. Narodowego.

Na ławie oskarżonych zasiadą: Józef Jabłoński, Antoni Kuliński, Wincenty Fabjan Kamiński, Władysław Kulesza, Roman Łapiński, Wacław Łopiński, Karol Miaszkowski, Jadwiga Oldziejówna, Wiktor Perkowski, Paweł Roszkowski, Marjan Rogowski, Wiktor Sadowski, Emilia Sko-

rupska, Mieczysław Wyszyński, Józef Kolarski, Czesław Dąbrowski, Mieczysław Choński, Paweł Cwiklewski, Szczepan Lesisz, Stanisław Roszkowski, Antoni Jamiołkowski, Henryk Pierzchała, Stanisław Jabłoński, Władysław Choński, Zygmunt Falkowski, Zygmunt Paweł Moczyłowski, Józef Choński, Paweł Jabłoński, Czesław Zdrodowski, Stanisław Kobylński, Bolesław Roszkowski, Piotr Marczak, Czesław Więcka, ks. Kazimierz Szepietowski, Adam Roszkowski, Antoni Żywicki. Wszyscy oskarżeni z artykułu 163 K. K.

Obronę w sprawie zgłosili dotąd b. poseł adw. Mieczkowski z Łomży i b. poseł adw. Z. Stypułkowski z Warszawy.

Do 31 grudnia r. b.

trzeba wykupić świadectwa przemysłowe

Organizacje samorządu gospodarczego wezwają ponownie przemysłowców, rzemieślników i kupców, aby w terminie do 31 grudnia r. b. wykupili świadectwa przemysłowe na rok 1936.

Terminowe wykupienie świadectw chroni płatników od wyśkich kar, przewidzianych w tym mierze przez ordynację podatkową.

Monarchiści występują
z odczytami

Warszawscy monarchiści, którzy poważnie traktują projekty wprowadzenia w Polsce ustroju monarchistycznego, zwołali na dzień dzisiejszy w sali resursy

obywatelskiej zebranie dyskusyjne na temat „Istota monarchji i możliwości urzeczywistnienia ustroju monarchistycznego w Polsce”.

Jabłka z Rosji
Mandarynki tanieją

W związku z okresem świątecznym, nadeszły do Warszawy większe transporty owoców zagranicznych. Przez Gdynię sprowadzono około 50.000 kg. jabłek krym-

skich. Jabłka sowieckie mają być sprzedawane w detalu po 1 zł. 60. Wzmógł się również popyt na hiszpańskich sprowadzanych znaczną potanień tych owoców.

Wizja na baszcie Cedergrena

Badanie liczników telefonicznych

Zgodnie z ogłoszoną już decyzją Sądu Grodzkiego, Oddział VI w Warszawie, odbędzie się dziś o godz. 12-iej w południe wizja sądowa w gmachu Cedergrena przy ul. Zielnej.

Płk. Błęszyński
kandydatem na w. ministra

W kołach politycznych rozeszły się pogłoski, że następcą p. Chylińskiego na stanowisku wiceministra oświaty będzie mianowany płk. Błęszyński, attaché wojskowy w Paryżu.

Wizję kierować będzie sędzia grodzki, Welin, który w asyście pełnomocników występujących w głównym procesie o obliczenie różnic nadkontyngentowych i biegłego prof. Recheńskiego, zapoznają się z urządzeniami stacji liczników telefonicznych na baszcie Cedergrena. Z ramienia P. A. S. T-y przy wizji obecny ma być naczelny dyr. Oleński.

Sądowi zademonstrowane będzie działanie aparatów rejestrujących rozmowy, jak i przyrządów do automatycznego fotografowania stanu liczników.